

**Auctarium. Sive Additiones Ad Viri Clarissimi Henr. Zoesii
J.V.D. Universum Jus Canonicum**

**Geismar, Justus Moritz von
Coloniæ Agrippinæ, 1691**

Ad tit. XI. de Cog. spirit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62259](#)

est Gonzal. ad cap. ad nostram, h. t.
Fagnanus.

Ad num. 10. in fine. Quare res, quare sit matrimonium nullum, si inductus quis fuerit in te, & non ob dolum, seu si inductus quis fuerit dolo? Ratio dubitandi, quia & dolus & metus habent admixtum involuntarium. Laym. ad princ. h. r. cii. loco num. 1. dat rationem, quia utrum vis iusta gravis intervenierit, plerumque coram Ecclesia demonstrari potest. At dolus plerumque occultus est; quare ne multa matrimonia dubium haberent valorem, expeditiebat ea jure Ecclesiastico non infirmari, quando jure naturali spectativim sustinendi obtinent.

Dicta de servis h. t. locum habere non posse in originariis afferit idem d. l. n. s. per cap. 2. extr. de Judais. & tit. de agric. & censu. Cod. lib. II.

AD TIT. XI.

De Cognitione Spirituali.

Ad num. 5. in fine adde. Laym lib. s. tr. 10. p. 4. c. 8. n. 2. Si infidelis baptizet, non contrahit hanc cognitionem, & è contraria infidelis baptizet infidem hominis infidelis, etiam non contrahit cum parentibus, quia uterque terminus capax esse debet. Si vero parentis postea baptizetur, tum ex illo tempore contrahit cognitionem baptizans. An si in casu necessitatis huius baptizet, hec cognitione contrahatur? Respondeatur, baptizans cum baptizato ei, sive parentibus hanc cognitionem contrahet, non tamen ille, qui infan-

tem tenet; cum enim non spondeat pro infante sicut in baptismō solenni fieri solet, censebitur potius commoditatis, quam contrahendere cognitionis causa, eundem tenuisse.

Ad num. 9. in fine adde. Lib. s. tr. 10. p. 4. c. 8. n. 5. Si sponsus prolem ex sponsa suscepit baptizet, solvuntur sponsalia, licet nesciverit esse sua sponsa prolem.

Aliud est, si sit patrinus, uiri error personæ non facit contrahi cognitionem hanc. Ratio: quia patrinus habet determinatam intenti onem spondendi pro eo homine, quem animo concepit; in baptizante vero est intentio Ecclesie conformis baptizare hunc capacem, quicunque sit.

Ibidem n. 7. idem tenet, si conjunx prolem sue conjugis baptizet, vel in Sacramento baptismi aut Confirmationis tanquam patrinus suscipiat ob necessitatem, nullum impedimentum contrahi per hic citat. *Can. ad limina xxx. q. 1.*

Ad num. 12. in fine adde. Sicut nou contrahitur cognitione spiritualis, si quis levet dum præmisso privato baptismō, in Ecclesia supplentur solennia & Ceremoniae, aut etiam solemniter iteretur baptismus sub conditione, si &c. ita nec contrahitur, si quis levet infantem in baptismō privatum administrato.

Ad num. 13. adde. Impedimentum hoc contrahebatur ab eo, qui in Catechismo pro persona baptiziada Sacerdoti interrogantem respondet, si uerus patrinus non sit, qui in baptismō tenet, quia puer domi, v.g. ob necessitatem baptizatus fuerat, & solùm Ceremo-

K

remo-

remonia in Ecclesia adhiberi debent.

AD TIT. XII.

De cognatione Legalis.

Observa ex Laym. lib. 5. tr. 10. p. 4. n. 7.
n. 3. Ex cognatione legali etiam oriri
impedimentum per modum *affinitatis*
inter adoptatum & uxorem adoptantis.
L. adoptivus. f. derit. nupt. At vero
inter adoptantem & parentes adopta-
ti, nulla cognatio contrahitur.

Busenb. lib. 6. tr. 6. c. 3. dub. 2. hic refert
esse probabile, quod cognatio legalis
post Trident. tantum dirimat ad
gradum secundum inclusive, sicut cog-
natio spiritualis. Inter adoptatum & fi-
liam adoptantis non potest durante
adoptione dari matrimonium; securus vero
et soluta Gonz. ad cap. si qua i. h. t.

AD TIT. XIII.

De Consanguinitate & affi-
nitate.

Ad num. 5. in princ. adde. Laym. lib.
5. tr. 10. cap. 4. Contra definitio-
nem consanguinitatis objicit: Adam &
Seth, filius eius vere erant consanguinei,
& tamen non descendunt ab uno
st. pise per carnalem generationem. Et
definiri illam quatenus hodie in usu
est. Vel addi posse: vel quarum una ab
altera descendit.

Ad num. 5. in fin. Quæres: An
DEUS ut Author naturæ possit dis-
pensare ut Pater v. g. cum filiali citè
& valide contrahat matrimonium?

Respondet Franc. de Arauxo *de stat. Civil. dist. xi. n. 5.* cum communis DD.
posse. quia neque iste gradus tollit o-
mnino finem intrinsecum matrimonii,
quia etiam ex tali possent liberi nasci &
educari casus, si hoc matrimonium es-
set ad generis humani conservatio-
ne; quamvis ei magis arrideat sententia,
tunc obligationem legis cessare ob ne-
cessitatem, sicut nos loquimur: con-
trarie. Sic refert, quod aliqui SS. Pa-
tres excusent filias Loth ab incestu, que
cum patre commiserunt, quod existi-
marent totum genus humanum igne
consumptum, & hic accesserunt ad e-
brium, quia naturaliter cognoverunt
se à sobrio mentis compote repellen-
das. Sed

Quæres: Ante nec pater & filia sub
præcepto inire deberent matrimonium?
Respondet idem: puto quod non. nisi
ex revelatione præceptum divinæ vo-
luntatis intelligerent: adeoque viden-
tes humanum genus ad duo tantum in-
dividua redactum, probabiliter existi-
maret voluntatis esse Divinæ huma-
num genus consumere, cui proinde di-
ctamini possent se absque piaculo con-
formare.

Ad num. 8. in princ. adde. Laym.
lib. 5. tract. 10. c. 5. n. 1. quod ex copula
illicita contrahatur affinitas probat ex
Apostolo 1. ad Corinath. 6. ubi ait: qui
adhæret meretrici unum corpus effi-
citur. Idem ibid. n. 4. admittit & vocat
quoddam *genus affinitatis per accidentem*,
quale dicit esse inter consanguineos in-
ter se per c. non debet. h. i. Unde for-
fit, quod adhuc hodie vulgo se tales af-
fines vocent.

Sepa-